

Fietsen in het Land van Waas AARDBEIROUTE

Niettegenstaande er een vloedgolf van fietsknooppuntnetwerken over Vlaanderen is gespoeld blijven de lusvormige fietsroutes bestaan en kennen ze blijkbaar nog een schare aanhangers. De fietsbrochures gaan nog steeds vlot over de toonbanken van de toeristische diensten. Niet verwonderlijk: in deze brochures vind je een schat aan toeristische en praktische informatie die je op de fietskaarten moet ontbernen.

Tunnelerres met aardbeien

Tekst :
André Maes

Foto's :
Toerisme
Oost-Vlaanderen

Duizenden jonge aardbeiplantjes wachten op transport naar serres

In de loop van de tijd zijn zowat alle provinciale themaroutes in FMK aan bod gekomen. Tijd om eens een "gemeentelijke route" onder de loep te nemen. De Aardbeiroute situeert zich bijna volledig op het grondgebied van Melsele, deelgemeente van Beveren. Aan de Halve Maan loopt ze even over de grens met Zwijndrecht waardoor je gedurende anderhalve kilometer op het grondgebied van de provincie Antwerpen fietst.

Steenultje

In de brochure wordt de Gaverlandkapel in Melsele als ideale vertrekplaats aanbevolen. Op een van de laatste zonnige oktoberdagen zet ik de wagen op de parking naast de kapel en tuig mijn fiets op voor een zoektochtje naar de aardbeicultuur in het Waasland. Melsele staat reeds van de 16de eeuw bekend als bedevaartsoord. De huidige neogotische kapel werd opge-

Hoeve met beewegstatie op het erf

trokken in bruine kalksteen en ingewijd in 1871. Op het driehoekige plein naast de kapel was vroeger een beeweg of ommegang. De voormalige arduinen pijlervormige staties van de oude beeweg staan nu verspreid over het grondgebied van Melsele, we zullen er onderweg meerdere tegenkomen.

Voor de kapel zie ik het eerste zeshoekige bordje van de Aardbeiroute. De eerste kilometer loopt langs een nietszeggende en redelijk drukke verbindingsweg. Maar na de oversteek van N 450 Melsele-Kallo kan de pret beginnen. Vooraan in de Brielstraat staat de hoeve "Euverbraecke". Haar geschiedenis gaat terug tot het midden van de 16de eeuw. De schuur naast de hoeve staat in de steigers, ze wordt omgebouwd tot een Bed & Breakfast. Op het erf staat de niet bijzonder mooie bakstenen kapel.

Langs bochtige asfaltbaantjes tussen de weilanden fiets ik naar de Expressweg, de grens tussen het agrarische landschap en de industrie van de Waaslandhaven. Langs de weg zie ik een weipaaltje met een eigenaardig krulletje bovenaan. Het krulletje blijkt een steenuiltje te zijn. Steenuilen zijn de kleinste uiltjes uit onze contreien, ze zijn ook overdag actief. Ik stap af en nader voorzichtig om een foto te nemen. Helaas, als ik tot op 10 meter ben genaderd gaat het roofvogeltje op de vleugels en verdwijnt tussen de canada's.

Bizons?

Tussen boomgaarden en weilanden fiets ik onder een spoorwegaanviaduct naar de "Halve Maan". De vijver, de bakstenen muren en de brug zijn overblijfsels van de voormalige lunet, die omstreeks 1870 werd aangelegd. De dijk verbond de forten van Zwijndrecht en Kallo, dwars door de polders, hij werd in 2001 beschermd als landschap. De dijk is tevens de grens tussen Zwijndrecht en Melsele en van de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen. Vanaf hier fiets ik even op Antwerps grondgebied. Dit is onmiddellijk te zien aan de bordjes van het knooppuntennetwerk.

Enkele bochten verder kom ik aan de wijk "Smoutpot". Weinig bewoning maar wel een café, een voetbalterrein en een mooi kapelletje. Volgens de brochure zouden hier in de buurt bizons gekweekt worden. Helaas, niets te zien dan lege weilanden, de bizons zijn waarschijnlijk afgevoerd naar de restaurants. De aardbeien zijn wel present: hier worden ze geteeld in immense rijen plantpotten om daarna naar de tunnelvormige serres te verkassen. Even later fiets ik voorbij hoeve "Korenheie" een hoog gebouw met een grote dwarsschuur. Vooraan op het erf staat een van de 14 staties van de Gaverlandse beeweg.

Bolle akkers

In de Burggravenstraat neemt de bewoning plots toe, je krijgt

hier een staalkaart van alle mogelijke bouwstijlen. Aan de verkeerslichten steek ik de Grote baan over, dit is de oude baan naar Gent. Ik fiets nogmaals over een spoorweg en kom terug in het open agrarische landschap in de Fortstraat. Het fort van Zwijndrecht ligt achter een volledig afgesloten omheining. Tussen de weilanden met vooral veel paarden staan hier en daar langwerpige loodsen, aan de geur kun je veronderstellen dat hier varkens worden gekweekt. Op de hoek van de Biestraat kom ik aan hoeve "Het koperen slot", ik stap af en neem een kijkje op het erf en inderdaad op de deur van de hoeve prijkt een groot koperen deurslot. Naast het gerestaureerde hoevegebouw staat een opmerkelijke dwarsschuur en een bakhuisje. Daarna fiets ik op de autoweg E17 af. Parallel aan deze lawaai-erige autoweg fiets ik naar de Kruibekesteeweg. Hier kun je duidelijk het fenomeen "bolle akkers van het Waasland" waarnemen. Aan de randen van de blokvormige percelen werden diepe grachten gegraven. De grond werd van op het midden van de akkers uitgespreid. Hierdoor ontstond het specifieke microreliëf met een goede afwatering. De lemige en kalkrijke grond uit de grachten verbeterde bovendien de bodem. Deze arbeidsintensieve bewerking was eenmalig en vond plaats op het einde van de 15de eeuw.

In den bak

Ik ben nu al een stuk voorbij halfweg en begin aan het bochtigste gedeelte van de route. De asfaltwegeltjes slingeren

Een van de mooie historische hoeves langs de weg

Kapelletje op de Smoutpot

zich links, rechts langs akkers, weilanden, boomgaarden en zelfs boomkwekerijen. Hier wordt het ganze gamma van de boerenstiel bedreven en dan nog op kleinschalige wijze. Eén ding ontbreekt bijna volledig en dat zijn bossen. Sommige percelen worden afgeboord met canada's en enkele knotwilgen. Nadat ik voor de vierde keer een spoorweg heb overgestoken kom ik in de bebouwde kom van Melsele. Even voorbij het door verkeerslichten beveiligde kruispunt met de Grote baan fiets ik het Kerkplein van Melsele op. De

Statie van de beeweg aan de hoeve

huidige site was sinds eeuwen het kerkhof van Melsele tot het in 1959 werd omgevormd tot een gezellig dorpspleintje waar de wekelijkse markt en de jaarlijkse dorpsfeesten worden gehouden. Het plein met zijn 19de eeuwse woningen is sinds 1982 beschermd. Centraal staat de Brabants-gotische Onze-Lieve-Vrouwekerk. Verder staat er de beschermde pastorie en het gemeentehuis met onder de pui "den bak", dit was de gevangenis waar vroeger de misdadigers onderdak kregen.

Het laatste gedeelte van de route loopt door de buitenwijken, via kerkwegels terug naar de Gaverlandkapel. Misschien heb je nog even tijd om rechtover de kapel de mariale ommegang met zijn vijftien beeldengroepen in Franse zandsteen te gaan bewonderen. Ander vertier is er niet te beleven, de enkele cafés die ik onderweg tegenkwam waren alle gesloten.

Gemeentelijke fietsroutes

Naast de door de provincies en Toerisme Vlaanderen goedgekeurde fietsroutes bestaan er ook nog gemeentelijke routes. Deze worden meestal door de toeristische diensten, heemkundige kringen of gemeentelijke adviesraden aangelegd. Een voorbeeld hiervan zijn de routes die in het kader van de Gemeentelijke Natuurontwikkelingsplannen zijn aangelegd (GNOP-routes). Ondervinding leerde ons dat veel van deze routes niet voldoen aan de gestelde normen qua trajectkeuze, bewegwijzering, brochure enz. De Aardbeiroute van Melsele vormt hierop een uitzondering: duidelijke bewegwijzering, veilig traject en een eenvoudige maar informatieve brochure met een duidelijk kaartje. De 25 km lange route is ideaal om in het voor- of najaar in een halve dag af te leggen.

O V E R Z I C H T

Aantal kilometer: 25 km

Reliëf: vlak

Bodem: overall asfalt- of beton

Veiligheid: in orde, aan de gevaarlijke oversteekplaatsen zijn verkeerslichten

Bewegwijzering: 100% in orde

Start: kapel van Gaverland te Melsele

Logistiek: weinig

Bijzonderheid: rustige wegen met veel oude hoeves en kapelletjes

Blikvangers: kapel van Gaverland, Halve Maan, dorpsplein van Melsele

Te bereiken: via de Expressweg N 49, rijksweg Grote Baan N 70, E 17 afrit 16 Zwijndrecht

Gebruikte kaart: brochure Aardbeiroute, te koop bij de dienst voor toerisme aan 0,75 euro.

Informatie: dienst voor toerisme, Grote Markt 2, 9120 Beveren, tel. 03-750 15 80, fax 03-755 61 76, e-mail: toerisme@beveren.be, website: www.beveren.be

FMK-waardering: veilig en pretentieloos familietoetje, met goede bewegwijzering en prima brochure.